

Az a dolgom, hogy közvetítsek...

Hagyó József rendhagyó papi életútja

„Azt mondtam barátaimnak, ismerőseimnek, hogy ha az aranymisém ürügyén az én teljesítményemet, eredményeimet kívánják ünnepelni, akkor abból én ki akarok maradni. Ötven év múltával én nem tudok felmutatni szinte semmit. Ha ezt akarják ünnepelni, akkor velük ünnepelek. Ez a semmi azonban nem semmi. A választott nép ad erre jó példát: amikor ők imádkozni akartak, fölidézték az elmúlt idők történéseit, és ebből imádság lett. *Áldott légy, Uram, aki a Vörös-tengeren átvezetted minket, aki tápláltál minket a pusztában...* És a végén mindig hozzátették: mert ő jó, irgalma örökké való. - Ezt tenném én is az ünneplés tárgyává: hogy ő jó, és irgalma végtelen...”

Az aranymisés *Hagyó József* a biatorbágyi Gizella öregotthon lakója. Miközben fölidézi életútját - a jó és irgalmas Isten keze nyomát a maga életében - még visszatér az ószövetségi párhuzamhoz. "A zsidóságnak persze voltak nagy botlásai és hűtlenségei is, de ebből is imádságot faragtak. Azt mondták: *Uram, ezt felejtsd el...* Ennek szellemében választottam az idézetet az aranymisés szentképre is Foucauld atyától: *Idézzük fel gyakran a kegyelmek kettős történetét. Az egyik az, amit Isten alkotott, személyesen, születésünktől kezdve, a másik pedig hűtlenségeink története.*"

A Regnum Marianumot, a KIOE-t és a Gát utcai templomot említi, amikor hivatása tudatosodásáról kérdezem. "Annyi jó pap volt akkor a Ferencvárosban! És persze a regnumban... Az ő életük kezdett vonzani."

Egyre nehezedő időkben, az ötvenes évek elején volt papnövendék Esztergomban: a bizonytalanság és a bizalmatlanság behatolt a szeminárium falai közé is, de ő nagyon akart pap lenni, nem tántorították el a nehézségek.

1955-ben szentelték pappá. Pesten lett káplán. "Ötvenhat őszén beszabadultunk az iskolákba, rengeteg hittanórát tartottunk, mintha be akartuk volna pótolni az addigi és a majdani hiányokat..."

Büntetésből Esztergomba került káplánnak, de onnan is gyakran járt vissza a fővárosba, és a regnumos paptársakkal végezte a tilalmas lelkipásztori munkát az ifjúság körében. 1962-ben többedmagával perbe fogták, egy darabig szabadlábbon védekezhetett, majd következett az ítélet és a börtön. 1963-ban amnesztiát kapott, ott folytatta a munkát, ahol abbamaradt, így egy év múlva újabb ítélet következett. Ismét a börtönben találta magát. 1968-ban szabadult. "Ott, a börtönben érett meg bennem a szerzetesi hivatás..."

Akkoriban nem volt könnyű a börtönből szabadult papoknak visszatalálniuk az egyházmegyei lelkipásztori szolgálatba, a püspökök is óvakodtak ezektől a "problémás" papoktól.

"Nekem ez volt a szerencsém. Különben főpásztorom talán nem engedett volna el, de így szabadon közeledhettem a Jézus Kistestvéreinek közösségéhez."

Az 1933-ban alapított közösség tagjai - a követni kívánt *Charles de Foucauld* atya példájára - Jézus názáreti életét kívánják élni: elrejtetten, szegényen, munkában és imádságban.

Hagyó József börtöntársától, *Lénárd Ödön* atyától hallott először erről a Magyarországon addig ismeretlen közösségről. A teljes illegalitásban élő kismarosi ciszterci nővérek akkor már kapcsolatban voltak a Kistestvérek női ágával, rajtuk keresztül jutott el szabadulása után Hagyó József a férfi közösséghez. Megismerkedett néhány rendtaggal, majd megkezdte a noviciátus időszakát. Egyedül és teljesen titokban, még a szüleinek sem beszélt róla, hiszen négy rend kivételével a szerzetesi élet minden formája a legszigorúbban be volt tiltva. Élte a munkás emberek egyszerű életét (szabadulása óta volt rovarirtó és kazánfűtő, hosszú ideje pedig a Hit és Fény Község értelmi fogyatékosokat foglalkoztató biatorbágyi kerámiaműhelyében dolgozik), és készült a szerzetesi hivatásra, mestere időnként felkereste őt Olaszországból, tőle kapta az útmutatást. Mivel nemigen vállalt nyilvánosan papi funkciót, kisegítést, többen azt hitték róla, hogy meghasonlott hivatásában. Pedig éppen ekkor mélyült el benne igazán.

1971-ben tette le első fogadalmát, 1980-ban az egész életre szólót. "A konkrét szerzetesi közösség az, ami leginkább hiányzik nekem. 1990 óta olykor elutazhatok már Zágrábba vagy Olaszországba a testvérekhez, de addig csak ők látogathattak engem. Magyarországon még mindig egyedül vagyok. Voltak érdeklődők, de még mindig nem sikerült közösséget alakítanunk. Vigasztal azonban, hogy Foucauld atya sorsa is ez volt: csak halála után lettek követői..."

Papként lett tagja egy nem papi közösségnek, amelynek hivatása nem a lelkipásztorkodás, hanem valami olyasmi, ami ezt megelőzi. Az emberek megszólítása. Az öregotthonban, ahol négy éve él, az első napon közölte: nem lelkipásztorként lesz köztük, hanem sorstárként, barátként. Ezzel együtt mindennap misézik a kápolnában, a hatvan lakótárs közül öten-hatan, vasárnaponként tízen-tizenöten vesznek részt a miséken. Egy évig kisegítést vállalt plébánián is, de aztán folytatta a harminchét éve járt útját.

Kontemplatív életet élni a világban, osztozni a többi ember életében, és főként azokra figyelni, akik a társadalom peremére kerültek, akik még vagy éppen már távol vannak az Istentől, az egyháztól - ez a Jézus Kistestvérei közösségének hivatása.

"Így találtam rá én is a sérültekre. És az öregekre, akikkel ebben az otthonban is együtt öregszem. Nem szervezek közösséget a misére járókból, sőt, azokra figyelek elsősorban, akik nincsenek ott... Papságunknak nem a tevékenység a lényege. A börtönben nemigen tudtunk misézni, nem volt katekézis, nem kereszteltünk és nem temettünk, mégis papok voltunk. A lényeg, hogy közvetítsünk az Isten és az emberek között - bármilyen eszközzel, amivel csak lehet. A börtönben fedeztem fel, hogy én a kapcsolatteremtő készséget kaptam az Istentől különleges ajándékként. Hát akkor ezzel kell dolgoznom, mert ezért kaptam..."

Kipke Tamás

Új Ember 2005. június 19.